

Завдання

для самостійної роботи з дисципліни «Культурологія»

студентам IV курсу зі спеціалізації : «народні інструменти», «народні інструменти:
бандура», «оркестрові струнні інструменти» НМАУ ім. П. І. Чайковського

12. 03. 2020 р.

Тема : Вплив психоаналітичної традиції на розвиток культурологічної теорії

План

1. Загальна характеристика психоаналітичної теорії та доктрина людини З. Фрейда.
2. Суперечності інстинктивного та культурного начал у людині.
3. Мистецтво та релігія в контексті психоаналізу З. Фрейда.
4. Типологізація культур та динаміка культурного розвитку (К. Г. Юнг).
5. Засади неофрейдизму та розуміння місця людини в культурі (Ж. Лакан, Г. Маркузе).
6. Культуралізм у психоаналізі (К. Хорні, Е. Фром).

Література:

1. Лакан Ж. Субверсія суб'єкта и диалектика желания во фрейдовском бессознательном // Культурология. Уч. Пос. Ростов-на-Дону : Феникс, 1995. С.516-526.
2. Фрейд З. Неудовлетворение культурой / пер. А. Руткевич. Москва : Фолио, 2013.
3. Фрейд З. Тотем и табу. Психология первобытной культуры и религии – СПб.: Алетейя, 1997. 222 с.
4. Юнг К. Г. Архетип и символ. Москва : Ренессанс, 1991. 343 с.
5. Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме. Львів: Астролябія, 2012. 588 с.
6. Фромм Э. Здоровое общество // Психоанализ и культура: Избранные труды К. Хорни и Э. Фромма. – М.: Юрист, 1995. – С.273-565.

Питання для самоперевірки:

- 1) *Розкрийте природу суперечності інстинктивного та культурного начал у людині (З. Фрейд). Які роботи культурологічного спрямування З. Фрейда вам відомі? Назвіть їх.*
- 2) *Що таке архетип?*
- 3) *Як К.-Г.Юнг визначає творчу природу людини?*
- 4) *Яких представників неофрейдизму ви знаєте?*
- 5) *Яким чином психоаналітична традиція вплинула на мистецьку практику ХХ ст.?*

19. 03. 2020 р.

Тема : Культурологічні ідеї З. Фрейда та К. Г. Юнга

План

1. Глибинний психоаналіз З. Фрейда. Суперечливий характер психоаналізу : pro et contra.
2. Трирівнева модель психіки за З. Фрейдом.
3. Поняття «невдоволення культурою» в світлі культури як царини обмежень (З. Фрейд).
4. Аналітична психологія К. Г. Юнга: загальна характеристика
5. Архетип як чинник формування культури.
6. Юнгіанське розуміння символів.

Література:

1. Фрейд З. Леонардо да Винчи. Воспоминание детства // О сновидениях. Харьков : Фолио. С. 348-398.
2. Фрейд З. Психология масс и анализ человеческого “Я” // Психоанализ и культура. Леонардо да Винчи. Санкт-Петербург : Алетейя, 1997. С. 80 - 163.
3. Фрейд З. Тотем и табу. Психология первобытной культуры и религии . Санкт-Петербург : Алетейя, 1997. 222 с.
4. Юнг К. Г. К пониманию архетипа младенца // Самопознание европейской культуры XX века. Москва : Политиздат, 1991. С.119-125.
5. Юнг К.Г. Психология поэтического творчества // Самопознание европейской культуры XX века. Млсква : Политиздат, 1991. С. 103-118.
6. Юнг К.Г. Психология бессознательного // Культурология. Уч. Пос. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1995. – С.470-477.

Питання для самоперевірки:

- 1) *З яких структурних частин складається психоаналітична теорія З. Фрейда?*
- 2) *Розкрийте зміст теорії позасвідомого та теорії сновидінь.*
- 3) *«Тотем і табу»: початок культури як реакції на «велику подію».*
- 4) *Які психологічні типи К. Г. Юнга Вам відомі?*
- 5) *Як Ви розумієте поняття «колективного позасвідомого» у К. Г. Юнга?*
- 6) *Як К.-Г. Юнг визначає творчу природу людини?*

26. 03. 2020 р.

Тема: Екзистенційна філософія в формуванні культурологічної проблематики

План

1. Екзистенціалістське розуміння сутності людини та культури (А. Камю, Ж.-П. Сартр).
2. Концепція „осьового часу” К. Ясперса як методологія дослідження історичного процесу . К Ясперс про єдність світової культури і майбутнє світових релігій.
3. Технічність сучасної культурної парадигми (М. Гайдеггер).
4. «Жива культура» Х. Ортеги-і-Гасета.

Література:

1. Гайдеггер М. Буття в околі речей // Возняк Т. Тексти та переклади. Харків : Фоліо, 1998. С. 332 – 345.
2. Камю А. Бунтующий человек. Философия. Политика. Искусство. Москва : Политиздат, 1990. 412 с.
3. Ясперс К. Смысл и назначение истории. Москва : Республика, 1991.
4. Ортега-і-Гасет, Х. Бунт мас / Вибрані твори. Київ : Основи, 1994. С. 15-139.

Питання для самоперевірки:

- 1) *Проблема людини як вічна філософська проблема.*
- 2) *Проблема сенсу життя. Свобода вибору та відповідальності.*
- 3) *Феномени смерті та безсмертя у вимірах екзистенціалізму.*
- 4) *У чому полягають основні принципи теорії „осьового часу” К. Ясперса?*
- 5) *Масова культура та сучасна людина в культурологічних дослідженнях Х. Ортеги-і-Гасета.*

02. 04. 2020 р.

Тема: Культурологічна концепція Й. Гейзінги

План

1. Методологічні засади дослідження культури в науковій теорії Й. Гейзінги.
2. Сутність та основні риси ігрового елементу культури в творчості Й. Гейзінги.
3. Трансформація культууроформуючої ролі гри в ХХ-ХХІ столітті.
4. Ігрові концепції культури.

Література:

1. Гейзінга Й. Homo ludens. Київ : Основи, 1994. 250с.

2. Гессе Г. Гра в бісер: роман / пер. з нім. Є. О. Поповича. Харків : Фоліо, 2001. 510 с.

Питання для самоперевірки:

- 1) *Гра як культурно-історична універсалія (Й. Гейзінга «Homo ludens»).*
- 2) *Аналогії принципу гри у Й. Гейзінга та Г. Гессе («Homo ludens» та «Гра в бісер»).*
- 3) *Принципи постмодерністської гри в сучасній художній культурі.*
- 4) *Назвіть основні риси гри як чинника культури за Й. Гейзінга?*